

Sisällys

Suomentajalta	9
Esipuhe	13

I VALLANTAHTO TAITEENA

Nietzsche – metafysiinen ajattelija	15
Kirja nimeltään <i>Der Wille zur Macht</i>	18
Suunnitelmia ja esitöitä ”päärakennusta” varten	22
Vallantahdon, ikuisen paluun ja uudelleenarvioinnin ykseys	28
”Pääteoksen” rakenne. Nietzschen ajattelutapa: nurinkääntäminen.	33
Olevan oleminen ja tahto perinteisessä metafysiikassa	42
Tahto ja vallantahto	43
Tahto, affekti, intohimo ja tunne	49
Nietzschen tahto-opin idealistinen tulkinta	59
Tahto ja valta. Vallan olemus	63
Filosofian perus- ja johtokysymys	71
Viisi lausetta taiteesta	72
Kuusi perustosiasiaa estetiikan historiasta	80
Huuma esteettisenä tilana	95
Kantin oppi kauneudesta. Schopenhauerin ja Nietzschen väärintulkinta siitä	108
Huuma muotoa luovana voimana	115
Suuri tyyli	124
Viisi lausetta taiteesta ja niiden perusteleminen	138
Totuuden ja taiteen kuohuttava epäsopu	141
Totuus platonismissa ja positivismissa. Nietzschen yritys platonismin nurinkääntämiseksi nihilismin peruskokemuksen pohjalta	149
Platonin pohdinnat taiteen ja totuuden suhteesta. Niiden laajuus ja asiayhteys	159
Platonin <i>Valtio</i> : taiteen (<i>mimēsis</i>) etäisyys totuudesta (<i>idea</i>)	166
Platonin <i>Faidros</i> : kauneus ja totuus onnelliseksi tekevässä epäsovussa	183
Nietzsche ja platonismin nurinkääntäminen	194
Aistisuuden uusi tulkinta sekä taiteen ja totuuden kauhistaava epäsopu	203

II SAMAN IKUINEN PALUU

Nietzschen metafysiikan perusajatus: oppi ikuisesta paluusta	215
Paluun opin synty	218
Nietzschen ensimmäinen ilmoitus ikuisen paluun opista	226
” <i>Incipit tragoedia</i> ”	233
Toinen ilmoitus paluun opista	237
”Näystä ja arvoituksesta”	242
Zarathustran eläimet	249
”Toipuva”	253
Kolmas ilmoitus paluun opista	266
Paluun ajatus julkaisemattomissa muistiinpanoissa	272
Neljä muistiinpanoa elokuulta 1881	275
Saman paluu	275
Keskipäivä ja ikuisuus	279

Yhteenveto ajatuksesta: oleva kokonaisuudessaan on elämää ja voimaa, maailma kaaosta	282
Olevan "inhimillistämisen" epäilyttävyys	297
Miten Nietzsche todistaa paluun opin	304
Todistelun näennäisluonnontieteellinen menetelmä. Filosofia ja tiede	308
Paluun opin "todistuksen" luonne	312
Paluun ajatus ja usko	317
Paluun ajatus ja vapaus	328
Jälkikatsaus muistiinpanoihin <i>Iloisen tieteen</i> ajalta (1881–1882)	334
Merkinnät <i>Zarathustran</i> ajalta (1883–1884)	336
Muistiinpanot teoksen <i>Der Wille zur Macht</i> ajalta (1884–1888)	340
Paluun opin hahmo	353
Paluun ajatuksen ala: paluun oppi ja nihilismin voittaminen	356
Silmänräpäys ja ikuinen paluu	361
Metafyysisen peruskannan olemus. Peruskantojen mahdollisuus länsimaisen filosofian historiassa	368
Nietzschen metafyysinen peruskanta	380

III VALLANTAHTO TIETONA

Nietzsche – metafysiikan täyttymyksen ajattelija	389
Nietzschen niin sanottu "pääteos"	395
Vallantahto uuden arvojen asettamisen periaatteina	400
Tieto ja Nietzschen perusajatus totuuden olemuksesta	406
Totuuden olemus (oikeellisuus) ja "arvon arvioiminen"	416
Nietzschen oletettu biologismi	422
Länsimainen metafysiikka ja "logiikka"	430
Totuus ja tosi	435
"Toden ja näennäisen maailman" vastakohta.	
Palauttaminen arvosuhteisiin	439
Maailma, elämä ja "tuleminen"	446
Tietäminen ja kaaoksen skematisointi käytännön tarpeita varten	449
"Kaaoksen" käsite	457
Skeemojen praktinen tarve. Horisontin muodostaminen ja perspektiivi	463
Yhteisymmärrys ja laskelma	469
Järjen runoileva olemus	472
Nietzschen "biologinen" tulkinta tietämisestä	479
Ristiriidan lause lauseena olemisesta (Aristoteles)	489
Ristiriidan lause käskynä (Nietzsche)	492
Totuus ja "toden ja näennäisen maailman" ero	500
Metafyysisesti käsitetyn totuuden äärimmäisin muodonmuutos	507
Totuus ja oikeamielisyys	512
Vallantahdon olemus. Tulemisen pysyvöittäminen läsnäolevuuteen	526